DET JURIDISKE FAKULTET
UNIVERSITETET I BERGEN

NOTAT

til

Fakultetsstyret

Jnr. Arkiv	Sak nr. 09 /13 Styremøte 05.02.13

ÅRSRAPPORT 2012

Vedlagt følger årsrapport for 2012 om fakultetets virksomhet innenfor forskning, utdanning, formidling internasjonalisering og rekruttering og likestilling.

Dekan og fakultetsdirektør konstaterer at årsplanen for 2012 er fulgt opp på en god måte og at det er nedlagt et omfattende og kvalitativt godt arbeid. Vi ønsker å takke vitenskapelig og administrativt personell for den innsatsen som gjenspeiles i årsrapporten, samt for alle de aktiviteter, tiltak og rutiner som ikke er nevnt i rapporten, men som er nødvendige for at vår kjernevirksomhet skal lykkes.

Dekan og fakultetsdirektør vil invitere fakultetsstyret til å gjøre slikt

Vedtak:

Fakultetsstyret tar årsrapport for 2012 til styremøtet 05.02.13 til orientering.

Asbjørn Strandbakken	Øystein L. Iversen
Dekan	Fakultetsdirektør

Vedlegg

Årsrapport 2012 til Styret for Det juridiske fakultet.

Innhold

1. Innledning. 2
2. Rapport fra Studieutvalget 3
   2.1 Arbeidet med implementering av Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning 3
      Studieseminar 3
      Nasjonal arbeidsgruppe – juristutredningen 3
      Læringsutbytte på programnivå 3
      Læringsutbytte på emnenivå 3
   2.2 Programevaluering 3
   2.3 Evaluering av spesialemner 4
   2.4 Generelt om studiekvalitetshevende tiltak 4
      Programsensorenes arbeid 5
      Senter for fremragende utdanning 5
      Studentaktiv forskning og tiltak for forskerrekruttering 5
      Undervisnings- og forskningsteam 5
3. Rapport fra Forskningsutvalget 6
   3.1 Innledning 6
   3.2 Organisatorisk status - og utfordringer 6
      Utlysinger og tilsettinger 6
      Rekruttering 6
      Forskningsadministrasjonen 7
      BECCLE – Bergen Centre for Competition Law and Economics 7
   3.3 Forskerlederutviklingsprogrammet 7
   3.4 Forskergruppene 8
   3.5 Generell forskningsaktivitet 9
      Fakultetets grunnlovssatsing 9
      Demokrati og rettsstat 9
   3.6 Eksternfinansiering 9
   3.7 Forskerutdanning 10
      Evaluering av Ph.d.-programmet i rettsvitenskap 10

Revidering av opplegget for Perspektivlinjen 10
Språkkurs som del av den obligatoriske forskerutdanningen 11
Retningslinjer for artikkelbaserte avhandlinger 11
Rekruttering til stipendiatstillinger 11
Stipendiatutvalg 11
Felles nordisk nettside for forskerutdanning 12
Samarbeid med Kina på ph.d.-nivå 12
4. Forskningsformidling 12
5 Internasjonalisering av utdanning og forskning 14
6. Rekruttering og likestilling 17

1. Innledning.

Fakultetsstyret vedtok 14. desember 2010 strategiplan for 2011-2015. Med utgangspunkt i denne har vedtatte årsplaner dannet grunnlag for aktiviteten i 2012.

Forslagene fra dekan og fakultetsdirektør til årsrapport for 2012 for utdanning og for forskning har vært behandlet i hhv studieutvalget og forskningsutvalget og har fått tilslutning der. Årsrapporten omfatter i tillegg temaene formidling, internasjonalisering og likestilling.

UiB oppnevnte i august 2011 etter initiativ fra Demokrati- og rettsstatssatsingen en jubileumskomité med overordnet ansvar for jubileer knyttet til kvinners stemmerett (2013), Grunnloven (2014) og Høyesterett(2015). Fakultetet er tungt representert i komiteen ved professor Henriette Sinding Aasen og professor Jørn Øyrehagen Sunde. Fakultetet er også godt representert i underkomiteene, med professor Gudrun Holgersen i 2013-komiteen, professor Henriette Sinding Aasen og professor Karl Harald Søvig i 2014-komiteen og professor Jørn Øyrehagen Sunde som leder for 2015-komiteen.

2. Rapport fra Studieutvalget

Årsplanen for utdanning skal gi konkrete planer for å iverksette fakultetets utdanningsstrategi. Her følger en rapport over status for arbeidet med årsplanen for 2012 i løpet av fjoråret.

2.1 Arbeidet med implementering av Kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning

Studieseminar

I begynnelsen av januar 2012 i år ble det arrangert et studieseminar der visjoner for studieårene og fakultetets utdanningsstrategi var tema, med henblikk på arbeidet med kvalifikasjonsrammeverket. Faglig ledelse, fast ansatt vitenskapelige og studieseksjonen deltok, i tillegg til representanter for andre fagmiljøer, studenttillitsvalgte, arbeidsgivere på større juristarbeidsplasser og programsensorene. Det ble laget en Wiki i den forbindelse som skulle fungere som grunnlag for seminaret: https://wikihost.uib.no/jurwiki/index.php/Hovedside. Her er det samlet en rekke sentrale dokumenter som vil være nyttige for den enkelte kursansvarlige i arbeidet med å utforme læringsutbytte for sitt emne i samsvar med rammeverket og studieprogrammets overordnete mål.

Nasjonal arbeidsgruppe – juristutredningen

En arbeidsgruppe med fakultetets dekan som leder ble nedsatt av Kunnskapsdepartementet i 2011 for å utrede behovet for juridisk kompetanse i det norske arbeidsmarkedet fram mot 2025. Mandatet var bl.a. å undersøke om dagens utdanningstilbud møter de behov samfunnet har for juridisk kompetanse, og som jurister står overfor etter endt utdanning. Resultatet av dette arbeidet vil mest sannsynlig bli retningsgivende for hvordan de juridiske utdanningsinstitusjonene vil bygge opp sine utdanninger fremover. Arbeidsgruppen leverer sin rapport i begynnelsen av 2013.

Læringsutbytte på programnivå

Ved fakultetet nedsatte dekanen en arbeidsgruppe ledet av prodekanen for undervisning for å utarbeide forslag til nytt programmål i samsvar med kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning. Forslaget ble sendt på høring til alle fakultetets ansatte per e-post 9. november med uttalelsesfrist 26. november. To høringssvar ble innarbeidet i forslaget som deretter ble behandlet av Studieutvalget 4. desember. Læringsmålene for masterstudiet i rettsvitenskap ble vedtatt i styremøte 11. desember 2012.

Læringsutbytte på emnenivå

Arbeidet med justering av de enkelte emne sine læringsmål vil deretter fortsette utover 2013. Noen er allerede justert. Det er viktig å understreke at det her er tale om justering og spissing, alle emner har læringsutbyttebeskrivelser.

2.2 Programevaluering

Fakultetets arbeidsgruppe for programevaluering ledet av prodekanen for undervisning har gjennomført til sammen fem møter i 2012 der arbeidsgruppen har drøftet de ulike evalueringsspørsmålene som ble gitt i arbeidsgruppens mandat. Arbeidsgruppen har også avdekket behov for å innhente mer informasjon om arbeidet med masteroppgaven og har gjennomført evaluering, først og fremst av opplegget for stor masteroppgave våren 2012.

Parallelt med arbeidet med programevaluering har det vært nedsatt en arbeidsgruppe som har utredet kvalitetshevende tiltak på fjerde studieår og da spesielt for emnene strafferett og rettergang. Forslagene fra denne gruppen tas med i det videre evaluerings- og utviklingsarbeidet. Se mer om oppfølging av gruppens arbeid under punkt 3.

I tillegg til evalueringsspørsmålene i arbeidsgruppens mandat, har også ansvaret for evaluering av spesialemnene blitt lagt til arbeidsgruppen for programevaluering. Dette er blant oppgavene som gjenstår.

På grunn av stor arbeidsbelastning hos flere av medlemmene i arbeidsgruppen har arbeidet med programevalueringen vært stilt i bero store deler av høsten 2012. Arbeidet vil fortsette våren 2013 og det tas sikte på at evalueringen ferdigstilles innen sommeren 2013.

2.3 Evaluering av spesialemner

Evaluering av spesialemnene er en omfattende prosess. Studieseksjonen er i gang med å samle sammen de data som foreligger. Dette skal oversendes til arbeidsgruppen for programevaluering for gjennomgang – med særlig henblikk på de mer overordnete spørsmål i den generelle evalueringen. Dette arbeidet vil fortsette våren 2013.

2.4 Generelt om studiekvalitetshevende tiltak

Dekanen oppnevnte en arbeidsgruppe som skulle utrede kvalitetshevende tiltak for emnene JUS241 Strafferett og JUS242 Rettergang. Gruppen leverte sitt forslag 21. september. Arbeidsgruppens forslag inneholder flere viktige elementer som kan forbedre studiekvaliteten på fjerde studieår, og planlegges gradvis gjennomført, først høsten 2013 og deretter høsten 2014. Forslaget til endringer er behandlet i Studieutvalget, men foreløpig ikke i Fakultetsstyret.

Fakultetet er godt i gang med å prøve ut digital undervisning som pedagogisk og ressursmessig kvalitetshevende tiltak. Forelesninger på 1., 2., 3. og 4. studieår er filmet, delvis av fakultetet selv i samråd med DigUiB-prosjektet, og delvis utført direkte av personer ved IT-avdelingen knyttet til DigUiB-prosjektet. Noen av opptakene er lagt ut på Mi Side, mens andre er lagt ut på egne nettsider. Fakultetet har opprettet passordbeskyttede nettsider for flere emner, som kombinerer ulike elementer som opptak av forelesninger, opptak av diskusjoner mellom forskere, skriftlig faginformasjon og interaksjon med studentene i form av spørsmål og svar. Flere kursansvarlige/forelesere har sagt seg villig til å gjøre opptak av sine forelesninger i løpet av våren

Fakultetets studieseminar i januar 2013 hadde digitalisering og studiekvalitet som hovedtema, og frembrakte interessante diskusjoner og perspektiv som vil være nyttige i den videre utprøvingen.

Fakultetet regner det også som et klart studiekvalitetshevende tiltak å tilby studentene digital eksamen. Som et ledd i DigUiB-prosjektet har fakultetet hatt digitale piloteksamener både våren og høsten 2012 i flere spesialemner på studieprogrammet.

Programsensorenes arbeid

Programsensorene leverte sin rapport om etikk våren 2012. Rapporten ble oversendt styret som orienteringssak i juni og Studieutvalget i august. Rapporten ble behandlet av Studieutvalget i november. Programsensorenes rapport har blitt integrert i den pågående programevalueringen.

Senter for fremragende utdanning

Viserektor Kuvvet Atakan hadde en presentasjon ved det før nevnte studieseminaret i januar der han bl.a. viste til at erfaring fra Sentre for fremragende utdanning viser at det er viktig å planlegge og å posisjonere seg i forhold til søknad på et tidlig tidspunkt. Forskningsbasert utdanning og universitetsutdanningen som dannelsesprosess var nøkkelord i den sammenheng.

Fakultetet vil fortsatt ha et senter for fremragende utdanning som et mulig langsiktig mål, og muligheten for å danne et slikt senter blir diskutert ved fakultetet. Vi må imidlertid på det nåværende tidspunkt prioritere ressursene i retning av studiekvalitetshevende tiltak som gagner studiet som helhet.

Studentaktiv forskning og tiltak for forskerrekruttering

Fakultetet fortsetter med å tilby studentstipend med kontorplass for kandidater som skriver stor masteroppgave innenfor en rekke temaer. Fem av fakultetets nye stipendiater har skrevet stor masteroppgave med slike stipend, noe som viser at studentstipendene er et viktig rekrutteringstiltak, i tillegg til å være et studiekvalitetshevende tilbud om studentaktiv forskning.

Det er nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på fakultetets rekrutteringssituasjon til ph.d.-stillinger og forskerstillinger. Arbeidsgruppen har avholdt to møter i 2012 og arbeidet fortsetter i 2013.

I oktober ble det arrangert en sammenkomst for arbeidsgruppelederne ved fakultetet der de blant annet ble presentert for ulike forskningsprosjekt ved fakultetet og fakultetet som arbeidsplass for forskere. Fakultetet ønsker i større grad å følge opp arbeidsgruppelederne tettere og utvikle et mer helhetlig program for dem. Dette for å heve undervisningskvaliteten men også for å inspirere dem til fremtidig forskerkarriere ved fakultetet. Arbeidet fortsetter i 2013.

Undervisnings- og forskningsteam

Det er ennå ikke utviklet forsknings- og undervisningsteam ved fakultetet som er helt i samsvar med det som er angitt strategiplanen for 2011-2015, men flere fagmiljøer er i ferd med å bevege seg i retning av en slik undervisningsmodell.

3. Rapport fra Forskningsutvalget

3.1 Innledning

Det følgende er en redegjørelse for forskningen ved fakultetet i 2012, sammenholdt med årsplanen for 2012. Det viktigste enkeltstående tiltaket på forskningsfronten har utvilsomt vært forskerlederutviklingsprogrammet som ble gjennomført i løpet av året. Tiltaket hadde sin forankring i strategiplanen 2011-2015 og er nærmere omtalt nedenfor. Programmet kan anses som startpunktet for en planmessig endring og utvikling av fakultetets organisasjonskultur og vil dermed ikke bare være av betydning for forskningsfeltet, men også kunne bli av stor betydning for organisasjonen som sådan.

Det har for øvrig vært et år med svært høyt aktivitet i forskergruppene og fakultetet har vært vertskap for en rekke fagseminar av internasjonal betydning. Med Grunnlovssymposiet 16.-17. februar fikk fakultetet også markert seg nasjonalt som en viktig aktør frem mot Grunnlovsjubileet i 2014.

3.2 Organisatorisk status - og utfordringer

Utlysinger og tilsettinger

Som planlagt ble det utlyst mange midlertidige stillinger i form av studentstipend, stipendiat-, forsker- og postdoktorstillinger i løpet av året. Totalt 13 utlysninger av midlertidige vitenskapelige stillinger (ikke inkl. studentstipend) resulterte i 12 ansettelser, hvorav noen ikke har tiltredelse før i 2013. Disse fordeler seg slik på stillingskategorier: én postdoktor, ni stipendiater, og to forskere, hvorav den ene i 20 % stilling. Det er i desember 2012 lyst ut én stipendiatstilling der det blir tiltredelse i 2013.

Rekruttering

Tre av studentstipendiatene som leverte 60-poengs masteroppgaver i juni ble engasjert som universitetslektorer fra sommeren av for å utarbeide skisser til ph.d.-prosjekter. Disse tre tiltrer som ph.d.-stipendiater i begynnelsen av 2013 (og er telt med i avsnittet ovenfor), men de har fulgt ph.d.-programmets opplæringsdel allerede fra og med høstsemesteret. Modellen med rekruttering av kandidater som har skrevet stor master til stipendiatstilling via et lektorengasjement har vist seg vellykket, men det er behov for å vurdere om tidsperspektivet i fremtiden kan endres slik at ikke bare universitetets krav til bedømmelsesprosesser og ph.d.-programmets krav til obligatorisk deltakelse, men også kandidatenes behov for forutberegnelighet ivaretas på en bedre måte. Det er i 2012 lyst ut en rekke studentstipend for å skrive 60-poengsmasteroppgaver (og noen 30-poengsoppgaver), og 12 studentstipendiater var i sving i høstsemesteret, hvorav tre leverte masteroppgavene i desember.

Når det gjelder rekruttering til faste stillinger ble det utlyst og rekruttert én professor som tiltrer i mai 2013. Det tiltrådte to førsteamanuenser i løpet av året som et resultat av utlysninger i 2011. Det er i desember 2012 lyst ut fire førsteamanuensisstillinger. Det er ved årsskiftet 40 faste ansatte vitenskapelige medarbeidere ved fakultetet, 23 professorer og 17 førsteamanuenser. På samme tid for ett år siden var det ansatt 19 professorer og 18 førsteamanuenser.

Forskningsadministrasjonen

Administrasjonen avga en stilling til den sentrale arkivtjenesten ved UiB og benyttet anledningen til å styrke stabsseksjonen med en kombinert regnskaps/forskningsadministrativ medarbeider. Noe arbeidskraft fra regnskap ble frigjort til en deltids stillingsressurs som arrangementsansvarlig, en funksjon som har visst seg å være nyttig, gitt de mange seminarene og andre faglige arrangementene som avholdes ved fakultetet.

Forskningsdekanen og alle forskningsadministrative medarbeidere ved fakultetet var i april på en todagers studietur ved Det juridiske fakultet ved Københavns universitet. Man fikk godt innblikk i en organisasjon som har gjennomgått store endringer de siste årene. Et særlig fokus for studieturen var hvordan fakultetet i København har integrert forskningssentre i sin organisasjonsmodell og ikke minst hvordan det forskningsrådfinansierte Centre of Excellence "iCourts" har latt seg innpasse i organisasjonsstrukturen med de øvrige sentrene. Studieturgruppen hentet også inspirasjon til markering av nye professorer ved å delta på tiltredelsesforelesningen for en av KUs nye professorer.

BECCLE – Bergen Centre for Competition Law and Economics

BECCLE – Bergen Centre for Competition Law and Economics – gjennomførte sitt første ordinære driftsår etter oppstarten i september 2011. Fakultetet var representert ved professor Tore Lunde i ledergruppen ved BECCLE i 2012, men han trakk seg fra denne funksjonen i desember. Ved oppstarten av BECCLE-samarbeidet tok fakultetet ressursmessig forbehold for deltakelse utover 2013. Det ligger imidlertid til rette for videreføring av samarbeidet, men den formelle bekreftelsen av dette vil først kunne foreligge i styremøtet 5. februar 2013.

Fakultetet har vist stor vilje til å satse på fagfeltet konkurranserett i løpet av 2012 og synes å ha nådd et visst gjennombrudd i forhold til rekruttering av interessante kandidater. I det NFR-finansiert forskningsprosjektet "Konkurranse- og markedsrettslige utfordringer ved moderniseringen av offentlig sektor" er det så langt er ansatt en post.dok., og fakultetet har selv finansiert en ph.d.-stilling som er blitt besatt. En seksmåneders forskerstilling er blitt utlyst og besatt innenfor rammen av prosjektet, men tiltredelse skjer ikke før i 2013. Tre studentstipendiater skriver videre store masteroppgaver innenfor rammen av prosjektet. Det ble i desember utlyst en fakultetsfinansiert stipendiatstilling innen offentlige anskaffelser som vil bli besatt i 2013. Fakultetsledelsen har dessuten, sammen med de mest sentrale fagpersonene i miljøet, hatt møter med personer som kan være aktuelle for ytterligere rekruttering til feltet i 2013.

3.3 Forskerlederutviklingsprogrammet

Som planlagt ble det i 2012 gjennomført en forskerlederopplæring i form av et program der alle prosjektledere, forskergruppeledere, samt administrativ og faglig ledelse deltok, til sammen opp mot 25 personer. Førsteamanuensis Anne Marie Frøseth var prosjektleder for programmet som ble utviklet i samarbeid med konsulentfirmaet Headway. Programmet besto av tre todagers samlinger i juni, september og november samt tilbud om coaching til hver enkelt deltaker mellom samlingene og særskilt coaching av faglig ledelse. Formålet var å bygge en felles ledelsesplattform og forståelse for hvordan forskningsledelse ved fakultetet bør utøves. Programmet ble gjennomført på bakgrunn av en behovsanalyse blant de aktuelle deltakerne og deltakerne bidro også aktivt underveis med innspill og kommentarer til spørreundersøkelser som tjente som bakgrunnsinformasjon for programutviklingen. Lederutviklingsprogrammet var med andre ord spesialsydd for organisasjonen. Fakultetsledelsen presenterte på siste samling en rekke konkrete tiltak (fremlagt i sin helhet i

styresak 77/12) som skal bidra til å sikre videre fokus på ledelsesutvikling og sammenhengene mellom ledelse og organisasjonsutvikling. Blant annet ble det lagt opp et løp for etablering av et forskergruppelederforum og et prosjektlederforum i organisasjonen. Det ble også fastsatt en dato i 2013 for allmøtediskusjon av hvilken rolle professorene i organisasjonen bør spille i ledelses- og endringsprosesser ved fakultetet.

3.4 Forskergruppene

To forskergrupper er blitt nedlagt i løpet av 2012 fordi et flertall av gruppenes medlemmer hadde mistet sin tilknytning til fakultetet. Dette gjelder selskapsrettgruppen og gruppen for internasjonal privatrett. For øvrig har professor Bjarte Askeland overtatt eneansvaret for erstatningsrettsgruppen og postdoktor Kjetil Skjerve har overtatt for Bjarte Askeland som medleder for rettsteorigruppen.

Forskerlederutviklingsprogrammet omtalt ovenfor hadde et særlig fokus på avklaring av forskergruppelederrollen. Konkrete tiltak som skal iverksettes for å styrke denne rollen i 2013 er blant annet personlige driftsmidler til forskergruppeleder og en vit.ass-pott allokert til gruppen. Det er også blitt avklart et behov for klargjøring av forventninger til medlemmer i gruppen.

For øvrig, og tross for at forskergruppelederne har måttet avsette betydelig tid til forskerlederutviklingsprogrammet, har forskergruppene hatt et svært høyt aktivitetsnivå i 2012. De fleste seminarer og konferanser har hatt internasjonal deltakelse, noe som har ført til styrking av etablerte nettverk og utvikling av nye.

Som eksempler på vellykkete arrangement kan nevnes følgende:
Forskergruppen for person-, arve-, familie og barnerett arrangerte et arverettsseminar i samarbeid med Arvelovsutvalget der forskningsmiljø innen arve- og familierett fra Tyskland, Belgia og Norge var representert. Forskergruppen arrangerte også et seminar med tittelen "Samfunnsutvikling og arverettslige utfordringer" som er tilknyttet det igangværende Forskningsrådsprosjektet "Arverettslige utfordringer i et samfunn i endring".

Blant flere av aktivitetene som er blitt gjennomført innen forskergruppen for strafferett og straffeprosess kan nevnes den årlige "Bergen Lecture in Criminal Justice" som i 2012 var ved Dr. Thomas Weigend fra universitetet i Köln. Innenfor området strafferett og straffeprosess kan det også trekkes fram at prosjektet "Strafferettssystemet funksjonalitet" (finansiert av Bergens forskningsstiftelse/Mohn) arrangerte en konferanse med fokus på familievold med tittel "Familievold og strafferettssystemets funksjonalitet". Konferansen hadde over 120 deltakere.

Forskergruppen for naturressurs-, miljø- og utviklingsrett arrangerte et større, tverrfaglig seminar med tittelen "Sovereignity and the Development of International Water Law". Dette var et samarbeid med Institutt for Geografi og UiB Global og samlet mange av de fremste ekspertene på International Water Law og dermed internasjonal rett i verden.

Forskergruppen for forvaltningsrett arrangerte et nordisk forvaltningsrettslig seminar med tittelen "The Protection of Legitimate Expectations under Administrative Law. (MER)

Forskergruppen for formuerett har gjennom hele året hatt stor aktivitet gjennom prosjektet "Nordic Restatement" og arrangerte i sammenheng med prosjektet et seminar med tittelen "Nordic Restatement of Contract Law".

Forskergruppen for konkurranse- og markedsrett var ansvarlig for et større seminar med tittelen "Competition and Public Procurement Law Issues in the Health Care Sector" som samlet over 50 deltakere, deriblant flere av de aller fremste europeiske ekspertene på feltet.

3.5 Generell forskningsaktivitet

Fakultetets grunnlovssatsing

Fakultetet laget i 2011 en treårsplan for fakultetets selvstendige bidrag til grunnlovsjubileet i 2014 og avviklet 16.-17. februar 2012 sitt første grunnlovssymposium. Arrangementet fikk arrangementsstøtte av forskningsrådet, men med en deltakelse på over 100 begge dager ble det også en viss egenandel knyttet til gjennomføring av aktiviteten. Programmet for 2013-symposiet er annonsert og fakultetet har opprettet en egen nettside for grunnlovssatsingen.

Demokrati og rettsstat

Det har vært et lavere aktivitetsnivå i inneværende år når det gjelder møtevirksomhet og arrangement i regi av programkomiteen. Det ble imidlertid arrangert en demokrati- og rettsstatsforelesning høsten 2012 med tittelen «Politisering av straffesystemet» med to av fakultetets forskere på programmet (Jørn Jacobsen og Linda Gröning).

Det kan vises til større aktivitet når det gjelder arrangement i regi av Forum for vitenskap og demokrati. Blant annet kan det nevnes seminaret om universitetsbyråkratiet, forlagsmakt og «open access», og tidsbruk og tidskonflikt i akademia. En rekke av arrangementene hadde stort fremmøte.

Én årsak til at Demokrati og rettsstat har hatt et lavere aktivitetsnivå i 2012, er at UiB sentralt ikke lenger definerer dette som et satsingsområde, og har overlatt en videre satsing til de aktuelle fakultetene (HF-fakultetet, SV-fakultetet og Det juridiske fakultet).

3.6 Eksternfinansiering

Det totale omfanget av forbrukte midler fra eksterne kilder (Norges forskningsråd, Bergens forskningsstiftelse, Meltzerfondet m.m.) var i 2012 på ca. 16,5 millioner. Forbruket er på samme nivå som i 2011. Aktivitetsnivået var forventet å være noe høyere, men flere av rekrutteringsstillingene har fått utsatt oppstart som følge av manglende rekruttering av egnede kandidater og det har også vært enkelte oppsigelser. De fleste av rekrutteringsstillingene som hadde planlagt oppstart i 2011/2012 er nå i drift, med helårsvirkning fra og med 2013. Til sammen utgjør de vitenskapelige stillingene med eksternfinansiering 16,5 årsverk i 2012.

I løpet av 2012 har fakultetet hatt rundt 25 forskningsprosjekter, de aller fleste i form av flerårige prosjekter. Tematisk er prosjektene i all hovedsak forankret innenfor områder som velferd, arbeidsliv og migrasjon, miljø- og ressursforvaltning og de strategiske satsingsområdene strafferett og straffeprosess, konkurranse- og markedsrett, samt formuerett. Flertallet av de igangværende prosjektene fases ut i 2014, noen også i 2015.

Fem av prosjektene, alle med finansiering fra Norges forskningsråd, ble avsluttet i første halvdel av 2012. Hovedtendensen er at disse prosjektene oppnådde de resultater som opprinnelig var planlagt. Noen kan også vise til resultater i form av form av publisering, formidling og øvrige aktiviteter som kvantitativt overgår de opprinnelige planene.

I 2012 ble det ikke søkt om midler til forskningsprosjekter i regi av Norges forskningsråd. Dette må ses i sammenheng med at fakultetet i løpet av de siste par årene har hatt en relativt stor økning i nye prosjekter, som krever faglige og administrative ressurser når det gjelder forvaltning av disse. Det ble imidlertid søkt Forskningsrådet om midler til arrangementsstøtte og utenlandsstipend, med god uttelling. Fakultetet leverte også to søknader om såkornsmidler til det nye programmet for forskning og utdanning i fattige land, NORHED (i regi av Norad). Den ene søknaden gjelder samarbeid med Uganda (University of Makerere) innen miljø- og ressursforvaltning. Uganda/University of Makerere er også partner i den andre søknaden som retter seg mot «military justice» og menneskerettigheter. Her inngår i tillegg Sør-Sudan ved University of Juba som partner. Begge søknadene ble innvilget. Videre søkte fakultetet om midler til mobilitets- og nettverkssamarbeid med Russland (Immanuel Kant State University, Kaliningrad) - også dette innenfor miljø- og ressursforvaltning – med positivt utfall.

I 2012 ble det søkt om midler til opprettelse av et Senter for havrett med finansiering fra Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen. Prosjektperioden er i første omgang på seks år, med en planlagt finansiering fra stiftelsen på 36 millioner og et tilsvarende beløp fra fakultetet i form av egenandel. Prosjektet har ti partnere, hvorav åtte internasjonale, fra Island, Canada, England, USA, Singapore, Australia og Russland. I tillegg inngår det to nasjonale partnere (Fiskeridirektoratet, i tillegg til marinklyngen i Bergen). Utfallet av søknadsbehandlingen forventes å bli kunngjort i løpet av siste halvdel av februar.

3.7 Forskerutdanning

Evaluering av Ph.d.-programmet i rettsvitenskap

Det nye kursopplegget for den obligatoriske forskerutdanningen, Ph.d.-programmet i rettsvitenskap, ble arrangert første gang høsten 2011/våren 2012 og baserer seg på årskull med stipendiater. I forkant av opplegget for kull nr to, med oppstart høsten 2012, ble det foretatt en evaluering av gjennomførte aktiviteter 2011/2012. Evalueringen ble utført av leder for ph.d.-programmet, Karl Harald Søvig, og presentert for FU 20.8.12. Evalueringen tok blant annet for seg bakgrunn, intensjoner og læringsmål for det nye programmet, gjennomførte kurs og seminarer, innføring av lesepensum, med mer. Evalueringen konkluderte som følger:

... vi har fått til en revisjon som gir et kvalitativt bedre utdanningstilbud enn doktorandene fikk tidligere. Jevnt over gir deltakerne gode tilbakemeldinger. Samtidig vil det selvsagt være mange forbedringspunkt, og de linjeansvarlige har gjort flere justeringer i kommende semesters opplegg basert på de erfaringene som er høstet.

Revidering av opplegget for Perspektivlinjen

På bakgrunn av erfaringene fra kursopplegget 2011/2012, ble noen mindre endringer gjort, særlig med tanke på å fremme aktiv deltakelse og diskusjon på samlingene. Det ble også, som et prøveprosjekt, vedtatt å tilby perspektivlinjen på engelsk i inneværende kursperiode. Fakultetet tok i 2012 opp to ph.d.-kandidater som ikke snakker et nordisk språk, og det ble sett som viktig at disse

kunne delta på i alle fall deler av det kursopplegget som tilbys internt. Med deltakelse på Perspektivlinjen (engelsk tittel: Perspectives on Law and Legal Science) sikres dermed de ikke-nordiske kandidatene deltakelse på minimum 10 av de obligatoriske 30 studiepoeng som kreves for å få tildelt ph.d.-graden innenfor det kullfellesskapet som vi for øvrig tilbyr våre ph.d.-kandidater.

Språkkurs som del av den obligatoriske forskerutdanningen

Det er ikke utarbeidet egne kriterier for hvordan språkkurs eventuelt skal vektes som del av den valgfrie delen av forskerutdanningen (totalt 10 studiepoeng). Det er derimot sendt ut generell informasjon til kandidatene om søknad om godskriving av gjennomførte, valgfrie aktiviteter. Her gjøres det kjent at det også kan søkes om å få språkkurs godskrevet. Det er foreløpig ingen som har søkt om dette. Fakultetet ønsker seg forlagt konkrete og aktuelle typetilfeller før det tas stilling den nærmere vekting og vil først ta stilling til kriterier for dette på et senere tidspunkt.

Retningslinjer for artikkelbaserte avhandlinger

UiBs sentrale Forskningsutvalg oppfordret fakultetene til å utarbeide retningslinjer for sammenskriving av artikkelbaserte ph.d.-avhandlinger i samsvar med sine fagtradisjoner. Dette var en del av UiBs arbeid med å bedre gjennomstrømming og redusere antall underkjenninger. Gruppen som ble oppnevnt til å utarbeide retningslinjene for Det juridiske fakultet, leverte sin innstilling med tittel «Veiledning til kandidater som ønsker å skrive artikkelbasert ph.d.-avhandling ved Det juridiske fakultet i Bergen» i juni 2012.

Av veiledningen fremgår det blant annet at det rettsvitenskapelige fagmiljøet i Norge ikke ser det som hensiktsmessig å utarbeide spesifikke retningslinjer for slike avhandlinger (som minimumskrav til antall artikler, sidetallskrav, osv). De har derfor betraktet arbeidsgruppen betraktet behovet som mer begrenset enn mandatet. Om det ferdige resultatet fremgår det:

I det følgende har arbeidsgruppen, i et rent veiledende siktemål for kandidater som overveier et artikkelbasert format, valgt å samle, systematisere og søkt å peke ut kvalitetskjennetegn på artikkelbaserte ph.d.-avhandlinger i rettsvitenskap.

Veiledningen kan eventuelt tjene som et forarbeid til en utvikling av mer konkrete nasjonale eller lokale retningslinjer for artikkelbaserte avhandlinger i rettsvitenskap om et slikt behov skulle gjøre seg gjeldende innenfor det rettsvitenskapelige fagfellesskapet.

Rekruttering til stipendiatstillinger

Som beskrevet under punktet «organisatorisk status – utfordringer», ble flere nye stipendiater rekruttert direkte fra masterprogrammet – noen hadde vært mottakere av studentstipend, andre ikke. Fakultetet tilbød tiltredelse i stilling som vitenskapelig assistent ved levering av masteroppgaven, og ni måneders tilsetting i lektorstilling ved oppnådd mastergrad. Fem personer fremmet søknad om opptak på ph.d.-programmet inkludert prosjektbeskrivelse og ble vurdert i løpet av høstsemesteret, slik at disse kandidatene kan tiltre tidlig i 2013. Dette viser at en tilnærmet sømløs overgang fra masterstudiet til ph.d.-løpet er mulig, men det må arbeides med tidsaspektet i prosessen om dette skal bli en permanent rekrutteringsmodell.

Stipendiatutvalg

Fakultetene ble fra det sentrale Forskningsutvalget bedt om å «vurdere om det er behov for å etablere stipendiatutvalg eller foreta eventuelle endringer i eksisterende ordninger». En

prøveordning med stipendiatutvalg var tidligere behandlet i FU, men saken var ikke lagt frem for Fakultetsstyret.

Saken ble med det sentrale FUs oppfordring aktualisert, og ble fremmet for fakultetsstyret 20. mars 2012. Et samlet styre gikk imot oppretting av stipendiatutvalg ved vårt fakultet.

Felles nordisk nettside for forskerutdanning

Fakultetet har sammen med øvrige, nordiske læresteder inngått et samarbeid om juridisk ph.d.-utdanningen. Dette har bl.a. resultert i opprettelsen av en felles hjemmeside, hvor det utveksles informasjon om ph.d.-kurs som arrangeres ved de ulike lærestedene. Ph.d.-kandidater som har tilhørighet ved en annen institusjon enn arrangøren, kan melde seg på kursene som annonseres på hjemmesiden. Hjemmesiden har følgende web-adresse: http://jurforsk.se/

Samarbeid med Kina på ph.d.-nivå

Som resultat av dekanatets kontaktreiser til Kina de senere årene, er flere utvekslingsavtaler inngått med universiteter i Kina. Her er også ph.d.-nivået blitt inkludert i avtalene inngått med tre universiteter i Beijing; Renmin University of China, China University of Political Science and Law og China Foreign Affairs University.

I tillegg er det søkt om og tildelt SPIRE-midler til et ph.d.-kurs for årets nye kull av stipendiater i kinesisk rettskultur ved Nordic Centre, Fudan University i Shanghai. Kurset er planlagt å vare en uke i juni 2013, og vil kunne bidra til å utvikle videre samarbeid med Law School ved Fudan.

4. Forskningsformidling

Handlingsplanen for formidling ved fakultetet gjelder for perioden 2011-2013. Det utarbeides årlig status vedrørende oppfølgingen av planen. Alle formidlingsaktivitetene som refereres i det følgende er forankret i handlingsplanen. Fakultetets vitenskapelig ansatte er generelt flittige formidlere, der noen skiller seg særlig ut med hyppige opptredener og oppslag i mediene.

Det har som sagt vært stor aktivitet på seminarfronten ved fakultetet i 2012. I en bredere formidlingssammenheng bør det trekkes frem at det 22. mars ble arrangert et seminar for fakultetets alumni med tittelen «Juristutdanningen – yrkesopplæring eller akademisk utdanning?» Det var god deltagelse og interessante meningsutvekslinger, avsluttet med en mottagelse i Audun Hugleikssons hall.

En annen begivenhet som fortjener å bli fremholdt er gjesteforelesningen 4. september av professor emeritus Ole Lando, Handelshøjskolen i København, : «A European Sales Law and a World Contract Law». Ole Lando er en bauta i internasjonal kommersiell kontraktsrett, og forelesningen holdt han i anledning sin egen 90-årsdag.

Forskningsdagene 2012 i midten av september må også særlig fremholdes. Tema for Forskningsdagene var «Samfunn», og fakultetet deltok for første gang med egen forskningsstasjon som utgjorde ett av de tre hovedinnslagene fra fakultetet under arrangementet:

1. Stasjon på «forskningstorget» på Festplassen: «Hva er passe straff?»
   Stasjonen var et samarbeid mellom fakultetets strafferettsmiljø og forskningsprosjektet Strafferettssystemets funksjonalitet. Universitetslektor Morten Nadim utviklet et elektronisk

spørreskjema tilpasset publikum fra ca 11 år og oppover med straffenivå som tema og publiserte en kronikk på bakgrunn av de 231 svarene som kom inn på stasjonen. Foruten prøving av advokat- og dommerkapper, var det demonstrasjon av elektronisk fotlenke på stasjonen. Kriminalomsorgens EK-team bidro til demonstrasjon av utstyret. I tillegg var standen bemannet av masterstudenter.

2. Åpen dag i Gulating lagmannsrett
   I samarbeid med lagmannsretten arrangerte fakultetet åpen dag i Gulating. Tre av fakultetets forskere (Bjørnar Borvik, Jørn Jacobsen og Torstein Frantzen) bidro med faglige foredrag mens representanter fra Gulating foredro om byggets bakgrunn, historie og arkitektur. Masterstudenter fra fakultetet bidro som omvisere og ressurser for publikum under arrangementet. Fakultetet mottok arrangementsstøtte fra Norges forskningsråd til gjennomføringen av åpen dag.

3. Åpen debatt på Hotell Terminus: «Rettsliggjøring – en trussel mot demokratiet?»
   Jørn Øyrehagen Sunde inviterte til åpen debatt med Jan Fridthjof Bernt, Linda Gröning og lagdommer Per Jorddal (Gulating). Også her bidro masterstudenter til den praktiske gjennomføringen av arrangementet. Fakultetet mottok arrangementsstøtte fra Norges forskningsråd til gjennomføringen av debatten.

Som planlagt ble det på årets David Doublet-seminar for stipendiatene viet oppmerksomhet til forskningsformidling til allmenheten, med foredrag av og diskusjon med to sentrale journalister i Bergens Tidende.

Fakultetets skriftserie er nå offisielt nedlagt. De aller fleste vitenskapelige arbeider som produseres av fakultets vitenskapelige ansatte vil naturlig publiseres som artikler i tidsskrifter eller som bøker gjennom forlag. Arbeider av faglig god kvalitet som det ikke er naturlig å publisere i tidsskrifter og forlag, f.eks. rapporter og bidrag til offentlige utredninger, vil nå kunne publiseres på nettsidene til fakultetet. Det er utarbeidet egne forsidemaler til dette.

Strafferettsmiljøet er i ferd med å utrede muligheten for å opprette et internasjonalt fagfelletidsskrift ved fakultetet, der tanken er at tidsskriftet skal være nettbasert og økonomisk gunstig å få tilgang til.

Den avsatte budsjettposten til språkvask ved fakultetet var på hele kr. 300.000 for 2012, for å ta høyde for en forventet økning av internasjonalisering. Denne forventningen har foreløpig ikke slått til, forbruket på denne budsjettposten vil havne på rundt halvparten, noe som likevel er en god økning i forhold til 2011. Prosjektet «Tilrettelegging og kvalitetssikring av internasjonal publisering av juridisk forskning» (JUSISP2) arbeider i samarbeid med biblioteket fortsatt med en håndbok for internasjonal publisering.

Fakultetet opprettet Facebook-side i mars, og det er blitt en god arena for å markedsføre nyheter ved fakultetet overfor omverdenen. Siden har per januar 2013 i overkant av 800 medlemmer.

Ingen av de planlagte antologiprosjektene som ble omtalt i årsplanen for 2012 har så langt resultert i publisering. Når det gjelder prosjektet "Rettsforskerens selvforståelse", er det truffet endelig beslutning om at antologien heller ikke vil bli realisert. Prosjektets ambisjonsnivå er dermed blitt begrenset til utvikling av det interne fagmiljøet ved fakultetet.

5 Internasjonalisering av utdanning og forskning

Internasjonalisering av utdanningen har to sider; Sikre at studentene får anledning til å studere ved gode institusjoner i utlandet som del av studiet sitt (utveksling), samt å sikre emnene i masterprogrammet ivaretar et internasjonalt perspektiv.

Når det gjelder det siste, er det grunn til å nevne at en av fakultetets ansatte har skrevet en lærebok i EØS-rett som er gjort til en del av litteraturen i kurset JUS121 (Norske og internasjonale institusjoner), jf. Halvard H. Fredriksen og Gjermund Mathisen, EØS-rett, Fagbokforlaget 2012. Også den kursansvarlige på JUS121 har skrevet en omfattende artikkel knyttet til EØS-rett som er gjort til en del av litteraturen på kurset, jf. Christian Franklin, «Om rekkevidden av og innholdet i det EØS-rettslige prinsippet om direktivkonform fortolkning», Jussens venner nr. 5 2012. I JUS122. I kurset JUS122 (Erstatningsrett) har forelesninger og kursoppgaver blitt justert i retning av større fokus på den internasjonale rettens betydning for norsk erstatningsrett.

I 2012 har det særlig vært fokusert på å styrke fakultetets relasjoner til amerikanske universiteter. Det har blitt gjennomført to delegasjonsreiser til USA der man har besøkt flere amerikanske law schools for å legge til rette både for studentutveksling, forskningssamarbeid og forskningsopphold. I mars besøkte en delegasjon American University i Washington D.C., University of Minnesota og Hamline University. I november besøkte en delegasjon University of Colorado at Boulder, University of Chicago og igjen University of Minnesota og Hamline University. I tillegg besøkte Pennsylvania State University fakultetet på eget initiativ, for å drøfte mulig samarbeid.

Fakultetet har også hatt besøk av en delegasjon fra Moscow State University, en gjenvisitt etter at en delegasjon fra fakultetet besøkte MSU i mars 2011. Det er interesse for samarbeid fra begge sider, men det tar tid å komme i mål med enten en samarbeidsavtale eller en Memorandum of Understanding.

I løpet av 2012 har det også blitt sendt flere søknader om midler til prosjekter som på ulike vis skal bidra til fortsatt styrking av fakultetets internasjonale samarbeid. Noen av prosjektene omfatter forskningssamarbeid og styrking av dette, andre omhandler samarbeid om studentutveksling. Dette er uansett to områder som alltid ses i sammenheng, og der det ene kan fostre det andre uavhengig av hva som er utgangspunktet. Fakultetet har totalt fått innvilget 840 800 kroner til disse prosjektene.

Finansierings-kilde	**Prosjekt**	**Samarbeidsland**	**Omsøkt**	**Resultat**	**Slutt-føres innen**
SIU – Project funds for China	Strengthening of cooperation with Faculty of Law Renmin University	Kina	250 000	innvilget	31/12/13
SIU – Russia Program	Legal Teaching and Research	Russland	(3 265 800)	avslag	-
SIU – Russia Program	Energy/Environmental law; Mobility and Networking	Russland	300 000	innvilget	31/12/13
SIU – NORAM	New law student exchange collaboration in Canada	Canada	(150 000)	avslag	-
UiB – SPIRE	PhD seminar: Chinese Legal	Kina	100 000	innvilget	31/7/13

	Culture				
UiB – SPIRE	Nord-Amerikasamarbeid	USA/Canada	50 000	innvilget	31/7/13
UiB – SPIRE	Strafferettsseminar	Norden/England /Kina/Russland	50 000	innvilget	31/7/13
UiB – SPIRE	The Protection of Legitimate Expectation under Administrative Law. A Comparative Study.	En rekke ulike europeiske land	40 800	innvilget	31/7/13
UiB – SPIRE	Miljørettsseminar og etablering av miljørettsnettverk	Ulike land fra alle verdensdeler	50 000	innvilget	31/7/13
NORAD - NORHED*	Promoting Sound Environmental Governance for Better Livelihoods and Sustainable Development	Uganda	(125 000)*	innvilget	15/3/2013
NORAD - NORHED*	Military Justice, Human Rights and the Law in Uganda and South Sudan: A Research and Capacity Building Project	Uganda	(248 000)*	innvilget	15/3/2013

*NORHED-prosjektene ledes av Makerere University, Kampala, Uganda, mens Det juridiske fakultet har sluttet seg til søknadene som samarbeidspartner i prosjektet. Midlene forvaltes av Makerere University og er ikke med i totalsummen for fakultetets tildelinger til internasjonale prosjekter.

I løpet av 2012 har følgende nye avtaler har blitt inngått for å videreutvikle og bedre utvekslingstilbudet for studentene:

Canada: University of Western Ontario «Western Law»

Frankrike: Université de la Rochelle (Erasmus)

Italia: Universitá degli studi di Milano (Erasmus)

Kina: China Foreign Affairs University

Litauen: Vilnius University (Erasmus)

Tyskland: Universität Saarlandes (Erasmus)

Universität Augsburg (Erasmus)

Freie Universität Berlin (LLM)

USA: Pennsylvania State University (LLM)

De to sistnevnte er ikke ferdig signert ennå, men det er enighet om avtaleteksten og om at avtalene skal tas i bruk fra og med høstsemesteret 2013. Avtalene er derfor allerede publisert for studentene.

Gjennom avtalen med Pennsylvania State University er det første gang fakultetet kan tilby utveksling til et LLM-program i USA. På grunn av strenge krav til at man skal ha oppnådd en juridisk grad før opptak til LLM-program i USA, har det ikke vært mulig å tilby dette tidligere, og det er også nærmest umulig for studentene å komme inn på LLM i USA ved å søke på egen hånd. Når vi nå likevel har lykkes med å få på plass én avtale, håper vi at dette kan være en døråpner til å få til flere avtaler i USA i fremtiden.

China Foreign Affairs University er et eliteuniversitet som utdanner Kinas diplomater. For å studere ved dette universitetet må man kunne kinesisk, og avtalen med dette universitetet er inngått først og fremst med tanke på at kinesiske studenter skal kunne studere i Bergen. Men skulle det finnes norske studenter som snakker kinesisk kan man utveksle andre veien også.

To ansatte i administrasjonen har deltatt på Erasmus staff mobility week, en som vertskap ved UiB og en som deltaker i ved University of Vilnius.

Til sammen 11 ansatte i administrasjonen har vært på «professional English»-språkkurs ved The Language Centre ved University of Aberdeen. Den første gruppen en uke i juni, og den andre gruppen en uke i oktober. Dette tilbudet kan i fremtiden bli aktuelt også for vitenskapelig ansatte med behov for styrking av engelskferdighetene, gjerne i kombinasjon med forskningsopphold ved the University of Aberdeen.

Internasjonaliseringen av forskningen ved fakultetet kommer til syne også på hjemmebane. Per desember 2012 var det tre utenlandske professor II tilknyttet fakultetet, henholdsvis fra USA, Nederland og Canada. Av de øvrige ti vitenskapelige ansatte med utenlandsk pass var det ni i rekrutteringsstillinger og én i fast stilling. Landene som er representert er Finland, Sverige, Danmark, Tyskland, USA, Polen og Hellas.

Det var tre utenlandske gjesteforskere på lengre opphold ved fakultetet i 2012. Eva Naur Jensen fra Universitetet i Aarhus var invitert av førsteamanuensis Bjørn Henning Østenstad og var her i hele februar måned. Simon Kamber, også Aarhus, var invitert av førsteamanuensis Linda Gröning og oppholdt seg på Dragefjellet hele høstsemesteret. Jingbo Zhao fra Changchun University of Science and Technology i Changchun i Kina er på forskningsopphold hele studieåret 2012-13, invitert av professor Karl Harald Søvig. Det har dessuten vært noen utenlandske forskere på besøk på kortere forskningsopphold, og mange som har vært her en dag eller to i forbindelse med seminarer, midtveisevalueringer, disputaser o.s.v.

Årlig gir fakultetet gjennom ELSAs Student Trainee Exchange Programme (STEP) et stipend til en utenlandsk masterstudent i sluttfasen eller som er helt nyutdannet. Vedkommende får oppholde seg ved fakultetet i ca. en måned og skriver da på et arbeid som de normalt prøver å få utgitt som artikkel i et relevant tidsskrift. I fem uker i september/oktober 2012 opphold den nyutdannede greske juristen Marilena Zidianaki seg ved fakultetet og skrev på en artikkel i skjæringspunktet mellom handel, energi og miljø – i faglig kontakt med forskergruppen for naturressurs- miljø- og utviklingsrett. Dette stipendet er populært, og det var ca. 30 søkere denne gangen.

Omfanget av utenlandske samarbeidspartnere i forskningsprosjekter, i seminarvirksomheten og i form av forskningsopphold og deltagelse på konferanser og seminarer i utlandet er høyt. Verdt å nevne er det at Forskergruppen for erstatningsrett var på en ukes studietur ved universitetet i Oxford. Den 26. september arrangerte videre forskergruppen for strafferett og straffeprosess den såkalte «Bergen Lecture in Criminal Law and Criminal Justice», som innledningen til et todagers seminar. Årets forelesning ble holdt av den fremstående professoren Thomas Weigend fra Universitetet i Köln.

Forskningsutvalget har innvilget færre midler i form av tilskuddsreiser enn i 2011, uten at dette nødvendigvis betyr at den samlede reiseaktiviteten er gått ned. Reiser innenfor rammen av eksternfinansierte prosjekter er selvfølgelig stigende i takt med at antallet slike prosjekter stadig øker. Våre ansatte er dessuten flinke til å søke Meltzerfondet og andre finansieringskilder.

6. Rekruttering og likestilling

Fra årsplan for 2012:

Fakultetet vil fortsette sitt arbeid med å få flere eksternfinansierte forsker- og postdoktorstillinger.

Handlingsplanen er delt inn i følgende hovedprioriteter:

- *I løpet av perioden bør minst halvparten av søkerne til stipendiatstillinger og faste stillinger være kvinner.*
- *Antallet kvinner i ledende posisjoner ved fakultetet skal øke*
- *Øke andelen menn i administrative stillinger, og kvinner i administrative lederstillinger.*
- *Øke språkkompetansen til alle ansatte.*
- *Kartlegge indirekte diskriminering, og få fram en informasjonsbase for tiltak som kan sikre et godt og inkluderende arbeidsmiljø.*

I løpet av 2012 vil fakultetet sette i gang en større kartlegging av likestillingsrelaterte spørsmål, bygd på et utvidet likestillingsbegrep og prioritetene i handlingsplanen.'

Statusrapport 2012 likestilling

«Handlingsplan for likestilling ved Det juridiske fakultet 2011-2013 « ble vedtatt i fakultetstyret den 16.06.2011. Handlingsplanen bygger på et utvidet likestillingsbegrep i isamsvar med UiB`s sentrale Handlingsplan for likestilling og i tråd med utviklingen i loverket for dette området. I tillegg til kjønnslikestilling så omfatter det utvidete likestillingsbegrepet også andre grupper som kan bli utsatt for diskriminering på bakgrunn av blant annet alder, funksjonsevne, etnisistet, seksuell orientering, religion eller politisk syn.

Det juridiske fakultet har valgt å prioritere to områder i planperioden 2011-2013: Kjønnsbalanse og integrering, og det er laget egen oppfølgingsplan for de enkelte år i planperioden og for tiltak som vil gå over hele perioden.

Likestilling

Andel av kvinner i vitenskapelige stillinger ved fakultetet har økt jevnt de senere år. Størst har veksten vært blant faste vitenskapelige tilsatte. Det er nå en kvinneandel på ca 50% blant førsteamanuensene (se vedlagt tabell).

Det var en marginal nedgang i kvinneandel blant midlertidig vitenskapelig tilsatte i løpet av 2011, men pr. januar 2013 er andelen igjen på samme nivå som ved inngangen til 2011; ca 43%. (se vedlagt tabell).

For å øke antallet kvinner i ledende posisjoner ved fakultetet har man blant annet hatt som delmål at i løpet av planperioden bør ca. 50% av forskergruppelederne være kvinner. Fakultetet har pr. i dag 12 forskergrupper, med til sammen 13 personer som forskergruppeledere der 10 forskergruppeledere er menn og 3 er kvinner.

Rekruttering av menn til administrative stillinger, og kvinner til administrative lederstillinger er et område hvor det generelt ved UiB har vært vanskelig å oppnå kjønnsbalanse. Situasjonen på Det juridiske fakultet er som ellers ved UiB; overvekt av kvinner i saksbehandlerstillinger og høy andel av menn i lederstillinger. Dette bildet har ikke endret seg i løpet av 2012; andel mannlige saksbehandlere og overvekt av menn i lederstillinger er uendret.

Et tiltak for å fremme økt integrering har vært å øke språkkompetansen til alle ansatte. Man har ønsket å øke norskkompetansen for fremmedspråklige samt å bedre engelskkompetansen for norskspråklige.

Staben ved fakultetet har innarbeidet i sine rutiner for nytilsatte følgende tiltak:

- Alle nyansatte fremmedspråklige får opplæring i norsk.
- Fremmedspråklige postdoktorer får tilbud om norskopplæring på høyeste nivå.

Som nevnt under kapittelet om internasjonalisering har elleve administrativt ansatte deltatt på engelskkurs ved University of Aberdeen.

Arbeidet med å kartlegge indirekte diskriminering, og få fram en informasjonsbase for tiltak som kan sikre et godt og inkluderende arbeidsmiljø er ennå ikke gjennomført. Det var planlagt foredrag fra eksterne sakkyndige, debattmøter, samt systematisk kontakt med UiBs likestillingskomite og med Likestillings- og diskrimineringsombudet. Dette arbeidet er ikke påbegynt i 2012.

I løpet av 2012 skulle fakultetet sette i gang en større kartlegging av likestillingsrelaterte spørsmål, bygd på et utvidet likestillingsbegrep og prioritetene i handlingsplanen. Denne kartleggingen er ikke påbegynt, men planlegges igangsatt våren 2013.

Periode	2007 (pr.november)				2011 (pr. januar)				2012 (pr. januar)				2013 (pr. januar)				
	Totalt:	M	K	% K	Totalt:	M	K	%K	Totalt:	M	K	%K	Totalt:	M	K	%K	
Professor	15	13	2	**13,3**	19	16	3	**15,8**	18	15	3	**17**	22	18	4	**18,18**	
Professor II /førsteamII					3	2	1	**33,3**	7	5	2	**29**	6	5	1	**16,67**	[1]
Førsteam./ Postdoc	15	11	4	**26,7**	20	12	8	**40,0**	26	16	10	**38**	22	11	11	**50**	[2]
Fast am. /u-lektor	3	2	1	**33,3**	1	1		**0,0**	1	1		**0**	0	0	0	**0**	
Stipendiat	24	16	8	**33,3**	29	17	12	**41,4**	26	15	11	**42**	22	11	11	**50**	
Midl. Ulektor	11	7	4	**36,4**	1	1		**0,0**	1	1		**0**	5	3	2	**40**	
Midl.forsker	1	1		**0,0**	5	2	3	**60,0**	2,5	1	1,5	**60**	4	1	3	**75**	
Vitenskap. Assistent					1		1	**100,0**	2	1	1	**50**	1	1	0	**0**	
Vitenskapelig ansatte tot.	69	50	19	**27,5**	78	51	28	**35,9**	**83,5**	**55,0**	**28,5**	**34,1**	**82,0**	**50,0**	**32,0**	**39,0**	
Faste vitenskapelig	33	26	7	**21,2**	40	29	11	**27,5**	45	32	13	**28,9**	44	29	15	**34,1**	[3]
Mid. vitenskapelige	36	24	12	**33,3**	39	22	17	**43,6**	38,5	23	15,5	**40,3**	38	21	17	**44,7**	

[1] inkludert forsker 20% bistilling

[2] postdoktorer :3 kvinner /3 menn

[3] inkl. 6 postdoktorer (3 kvinner / 3 menn)